

Cvetna nedelja

Gospodovega trpljenja C

*Oče, odpústi jim,
saj ne vedo, kaj delajo. (Lk 23,34)*

Procesija z zelenjem

Evangelij

Luka 19,28-40

Tisti čas se je Jezus napótil proti Jeruzalemu; hodil je spredaj. Ko je prišel v bližino Bétfage in Betanije h gori, ki se imenuje Oljska, je poslal dva izmed učencev in jima rekel: "Pojdita v vas, ki je pred vama. Ko prideta vanjo, bosta našla privezanega oslička, na katerem še nikoli ni sedel noben človek. Odvežita ga in odpeljita! Če vaju kdo vpraša, zakaj ga odvezujeta, recita takole: 'Gospod ga potrebuje.'" Učenca, ki sta bila poslana, sta odšla in našla, kakor jima je bil povedal. Ko sta odvezovala oslička, so jima njegovi gospodarji rekli: "Zakaj odvezujeta oslička?" Rekla sta: "Gospod ga potrebuje." In odvedla sta ga k Jezusu, vrgla na oslička vsak svoj plašč in nanj posadila Jezusa. Ko je šel naprej, so razgrinjali svoje plašče na pot. Ko se je že bližal pobočju Oljske gore, je začela vsa množica učencev z močnim glasom veselo hvaliti Boga za vsa mogočna dela, ki so jih videli. Govorili so: "Blagoslovljen kralj, ki prihaja v Gospodovem imenu! V nebesih mir in slava na višavah!" Nekaj farizejev iz množice mu je reklo: "Učitelj pograjaj svoje učence." In odvrnil jim je: "Povem vam, če ti umolknejo, bodo kamni vpili."

Maša

Prvo berilo

Izaíja 50,4-7

Gospod Bog mi je dal jezik učencev: da bi znal krepiti omagujoče, zgodaj mi zbuja besedo, zgodaj mi zbuja uho, da prisluhnem kakor učenci. Gospod Bog mi je odprl uho in jaz se nisem upiral, nisem se umaknil nazaj. Svoj hrbet sem nastavljal tistim, ki so me bíli, svoje lice tistim, ki so mi pulíli brado. Svojega obraza nisem skrival pred sramotenjem in pljunki. Gospod Bog mi pomaga, zato se nisem dal zmesti. Zato sem narédil svoj obraz kakor kremen, saj sem vedel, da ne bom osramočen.

Drugo berilo

Filipljanom 2,6-11

Čprav je bil Jezus Kristus v Božji podobi, se ni oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izničil, tako da je prevzel podobo hlapca in postal podoben ljudem. Po zunanosti je bil kakor človek in je sam sebe ponižal, tako da je postal pokoren vse do smrti, smrti na križu. Zato ga je Bog povzdignil nad vse in mu podélil ime, ki je nad vsakim imenom, da se v Jezusovem imenu pripogne vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da vsak jezik izpove, da je Jezus Kristus Gospod, v slavo Boga Očeta.

Evangelija

Luka 22,14 – 23,56

Postavitev Gospodove večerje

Ko je prišla ura, je Jezus sédel k mizi in apostoli z njim. In rekel jim je: "Srčno sem želel jesti z vami to velikonočno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu." In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: "Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo." In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: "To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin." Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: "Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas. Toda glejte, roka mojega izdajalca je z menoj pri mizi. Sin človekov sicer gre, kakor je določeno, toda gorje tistemu človeku, ki ga izdaja." Apostoli pa so se začeli spraševati, kdo izmed njih bo to stóril.

Prerekanje, kdo je večji

Med njimi je nastal tudi prepir, kateri izmed njih se zdi največji. On pa jim je rekel: "Kralji narodov gospodujejo nad njimi in njihovi oblastniki se imenujejo 'dobrotniki'. Med vami pa naj ne bo takó, ampak največji med vami naj bo

kakor najmlajši in predstojnik kakor strežnik. Kdo je namreč večji: kdor sedi pri mizi ali kdor streže? Mar ne tisti, ki sedi? Jaz pa sem sredi med vami kakor tisti, ki streže. Vi ste vztrajali z menoj v mojih preizkušnjah. Prepuščam vam kraljestvo, kakor ga je meni prepustil moj Oče, da boste jedli in pili pri moji mizi v mojem kraljestvu in sedeli na prestolih ter sodili dvanajst Izraelovih rodov."

Jezus napove, da ga bo Peter zatajil

"Simon, Simon! Glej, satan vas je hôtel dobiti, da bi vas presejal kakor pšenico. Jaz pa sem molil zate, da ne opeša tvoja vera. Ko se boš nekoč spreobrn timer, utrdi svoje brate." Peter mu je rekel: "Gospod, s teboj sem pripravljen iti tudi v ječo in smrt." On pa je dejal: "Povem ti, Peter, danes petelin ne bo zapel, dokler ne boš trikrat utájil, da me poznaš."

Denarnica, torba, meč

In rekel jim je: "Ko sem vas poslal brez denarnice, brez torbe in obutve, ali ste kaj pogrešali?" Dejali so: "Nič." Rekel jim je: "Kdor ima denarnico, naj jo zdaj vzame, prav tako tudi torbo; in kdor nima meča, naj proda svojo suktnjo in si ga kupi. Povem vam namreč, da se mora na meni izpolniti to, kar je pisano: Med hudodelce je bil prišteter. To, kar se nanaša name, se bliža izpolnitvi." Rekli so: "Gospod, glej, tukaj sta dva meča." On pa jim je dejal: "Dovolj je."

Jezus na vrtu Getsémani

Šel je ven in se kakor ponavadi napótil proti Oljski gori. Tudi učenci so šli z njim.

Ko je prišel na tisti kraj, jim je rekel: "Molíte, da ne pridete v skušnjava!" sam pa se je oddáljil od njih približno za lučaj kamna. Padel je na kolena in molil: "Oče, če hočeš, daj, da gre ta kelih mimo mene, toda ne moja volja, ampak tvoja naj se zgodi." Prikazal se mu je angel iz nebes in ga krepčal. Ko ga je obšel smrtni boj, je še bolj goreče molil. Njegov pot je postal kakor kaplje krvi, ki padajo na zemljo. Ko je vstal od molitve, je šel k učencem in jih našel, da so od žalosti zaspali. Rekel jim je: "Kaj spite? Vstaníte in molíte, da ne pridete v skušnjava."

Jezusa primejo

Medtem ko je še govóril, je prišla množica. Pred njo je hodil eden izmed dvanajsterih, ki se je imenoval Juda. Približal se je Jezusu, da bi ga poljubil. Jezus pa mu je rekel: "Juda, s poljubom izdajaš Sina človekovega?" Ko so ti, ki so bili okrog njega, videli, kaj se bo zgodilo, so rekli: "Gospod, naj udarimo z mečem?" In eden izmed njih je udaril po služabniku vélikega duhovnika in mu odsekal desno uho. Jezus je odgovóril: "Nehajte! Dovolj je!" In dotaknil se je ušesa ter ga ozdravil. Vélikim duhovnikom, poveljnikom v templju in starešinam, ki so prišli nadenj, pa je rekel: "Kakor nad razbojnika ste prišli z meči in koli. Dan na dan sem bil med vami v templju in niste dvignili rok nadme. Toda to je vaša ura in oblast temè."

Peter zataji Jezusa

Zgrabili so ga torej in odvedli. Pripeljali so ga v hišo vélikega duhovnika; Peter pa je šel od daleč za njim. Sredi dvorišča so zakurili ogenj, in ko so sedli skupaj, je Peter sédel mednje. Ko ga je videla neka dekla, da sedi pri ognju, je uprla vanj oči in rekla: "Tudi ta je bil z njim." On pa je tajil in dejal: "Ne poznam ga, žena." Kmalu nato ga je videl nekdo drug in pripomnil: "Tudi ti si izmed njih." Peter pa je rekel: "Človek božji, nisem." Kakšno uro pozneje je spet nekdo drug zatrjeval: "Res je, tudi ta je bil z njim, saj je vendar Galilejec." Peter pa je rekel: "Človek božji, ne vem, kaj praviš." In tisti trenutek, ko je še govóril, je petelin zapel. In Gospod se je obrnil in se ozrl na Petra in Peter se je spomnil Gospodove besede, kako mu je rekel: 'Preden bo danes petelin zapel, me boš trikrat zatájil.' In šel je ven in se bridko zjokal.

Jezusa zasramujejo in tepejo

Možje, ki so imeli Jezusa vklenjenega, so ga zasmehovali in pretepali. Zakrili so mu obraz in ga spraševali: "Prerokuj, kdo te je udaril." In še veliko drugih kletev so izrekli zoper njega.

Jezus pred vélikim zborom

Ko se je zdanilo, so se zbrali starešine ljudstva, véliki duhovniki in pismouki ter ga privedli pred svoj véliki zbor. Rekli so: "Povej nam, ali si ti Mesija!" Rekel jim je: "Če vam povem, mi gotovo ne boste verjeli. In če vas vprašam, mi gotovo ne boste odgovorili. Toda odslej bo Sin človekov sedél na desnici Božje Moči." Vsi so dejali: "Ti si torej Božji Sin?" Rekel jim je: "Vi pravite, da sem." Oni pa so dejali: "Kaj potrebujemo še pričevanja, saj smo sami slišali iz njegovih ust."

Jezus pred Pilatom

Vzdignila se je vsa množica in ga peljala k Pilatu. Začeli so ga tožiti in so govorili: "Tega smo zalotili, da zavaja naš narod in brani dajati cesarju davke ter pravi, da je Mesija, kralj." Pilat ga je vprašal: "Si ti judovski kralj?" On pa mu je odgovóril: "Ti tako praviš." Pilat je rekel vélikim duhovnikom in množici: "Nobene krivde ne najdem na tem človeku." Oni pa so še bolj pritiskali in govorili: "Ljudstvo hujska, ko uči po vsej Judeji, od Galileje, kjer je začel, pa vse do sèm."

Jezus pred Heródom

Ko je Pilat to slišal, je vprašal, ali je ta človek Galilejec. In ko je zvedel, da je izpod Heródove oblasti, ga je poslal k Heródu, ki je tudi bil tiste dni v Jeruzalemu.

Ko je Heród zagledal Jezusa, se je zelo razvesélil. Že precej časa ga je namreč žélel videti, ker je slišal o njem. Pričakoval je, da ga bo videl narediti kakšno znamenje. Spraševal ga je z mnogimi besedami, Jezus pa mu ni nič odgovóril. Véliki duhovniki in pismouki so stali zraven in ga silovito obtoževali. Heród ga je skupaj s svojimi vojaki zasramoval, ga v posmeh ogrnil v bleščeče oblačilo in

poslal nazaj k Pilatu. Tisti dan sta se Heród in Pilat spoprijateljila; prej sta se namreč sovražila.

Jezusa obsodijo na smrt

Pilat je sklical vélike duhovnike, voditelje in ljudstvo ter jim rekel: "Pripeljali ste mi tega človeka, češ da zavaja ljudstvo, jaz pa sem ga vpričo vas zaslišal in nisem našel na njem nobene krivde v stvareh, zaradi katerih ga tožite. Tudi Heród je ni našel, ker ga je poslal nazaj k nam. Glejte, nič takega ni stóril, zaradi česar bi zaslužil smrt. Dal ga bom torej pretepsti in ga izpústil." Tedaj so vsi hkrati zavpili: "Proč s tem! Izpústi nam Barába!" Tega so namreč vrgli v ječo zaradi upora, ki je nastal v mestu, in zaradi umora. Pilat jih je znova nagovóril, ker je hôtel izpustiti Jezusa. Oni pa so kar naprej vpili: "Križaj, križaj ga!" Še tretjič jih je vprašal: "Kaj je vendar hudega stóril? Ničesar, kar bi zaslužilo smrt, nisem našel na njem; dal ga bom torej pretepsti in ga izpústil." Oni pa so še vedno na ves glas kričali in zahtevali, naj ga križa. In njihovo vpitje je postajalo vse glasnejše. Pilat je razsodil, naj se izpolni njihova zahteva. Izpústil je tistega, ki je bil vržen v ječo zaradi upora in umora in so ga zahtevali, Jezusa pa je izróčil njihovi volji.

Jezusa križajo

Ko so ga odvedli, so prijeli Simona iz Ciréne, ki je prihajal s polja, in mu naložili križ, da ga je nesel za Jezusom. Za njim je šla velika množica ljudstva, tudi žene, ki so se tolkle po prsih in jokale zaradi njega. Jezus pa se je obrnil k njim in rekel: "Hčere jeruzalemske, ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki! Glejte, prišli bodo namreč dnevi, ob katerih porečejo: 'Blagor nerodovitnim! Blagor njim, ki niso rodile, in prsim, ki niso dojile!' Takrat bodo začeli govoriti goram: 'Padite na nas!' in gričem: 'Pokrijte nas!' Kajti če z zelenim lesom delajo takó, kaj se bo zgodilo s suhim?'"

Gnali pa so še dva druga, ki sta bila hudodelca, da bi ju skupaj z njim usmrtili. In ko so prišli na kraj, ki se imenuje Lobanja, so tam križali njega in oba hudodelca, enega na desni in enega na levi. Jezus je govóril: "Oče, odpústi jim, saj ne vedo, kaj delajo." Ko so si delili njegova oblačila, so zanje žrebali. Ljudstvo pa je stalo zraven in gledalo. Celó voditelji ljudstva so se norčevali iz njega in govorili: "Druge je rešil, naj reši sebe, če je on Božji Mesija in Izvoljenec." Posmehovali so se mu tudi vojaki; pristopali so in mu ponujali kisa. Govorili so: "Če si judovski kralj, reši samega sebe." Nad njim je bil tudi napis: 'Ta je judovski kralj.'

Eden od hudodelcev, ki sta visela na križu, ga je preklinjal in mu govóril: "Ali nisi ti Mesija? Reši sebe in naju!" Drugi pa mu je odgovóril in ga svaril: "Ali se ne bojiš Boga, saj te je zadela enaka obsodba? In naju po pravici, kajti prejemava primerno povračilo za to, kar sva storila; ta pa ni stóril nič hudega." In govóril je: "Jezus, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!" In on mu je rekel: "Resnično, povem ti: Danes boš z menoj v rajju."

Jezusova smrt

Bilo je že okrog šeste ure, ko se je stemnilo po vsej deželi do devete ure, ker sonce ni dajalo svetlobe. Zagrinjalo v templju se je pretrgalo po sredi. Jezus je zaklical z močnim glasom in rekel: "Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo." In ko je to rekel, je izdihnil.

Ko je stotnik videl, kaj se je zgodilo, je slavil Boga in dejal: "Zares, ta človek je bil pravičen." In ko so vse množice, ki so se zbrale, da bi gledale, videle, kaj se je zgodilo, so se nazaj grede tolkle po prsih. Vsi njegovi znanci pa so stali daleč proč; prav tako tudi žene, ki so ga spremljale od Galileje sèm in so to gledale.

Jezusov pogreb

Prišel je tudi mož, ki mu je bilo ime Jožef. Bil je član vélikega zbora, dober in pravičen mož, ki ni soglašal z njihovim sklepom in ravnanjem. Doma je bil iz judovskega mesta Arimatêje in je pričakoval Božje kraljestvo. Ta je stopil k Pilatu in prosil za Jezusovo telo. In snel ga je s križa, ga zavil v kos platna in položil v grob, izdólbjen v skalo, kamor ni bil še nihče položen. Bil je na dan pripravljanja in bližala se je sobota. Žene, ki so prišle z Jezusom iz Galileje, so šle za Jožefom. Videle so grob in kako je bilo njegovo telo položeno. Nato so se vrnile ter pripravile dišave in miro. V soboto pa so po zapovedi počivale.

Cvetna nedelja – odpiranje

Cvetna nedelja so vrata v Sveti teden. Z njo se začne praznik vrhunca cerkvenega leta. Povezuje slavljenje Gospoda, ki je razvidno iz veselega prazničnega prihoda v Jeruzalem in ponižanje, ki pride do izraza v zgodbi pasijona.

Naše življenje je sestavljeno iz dobrih strani, iz lepih dni, prazničnega veselja, praznovanja in veselega petja, kot lahko slišimo in razumemo na začetku bogoslužja. Vendar je sestavljeno tudi iz težkih strani – iz trpljenja in smrti, iz izkušenj slabosti in krivde, o čemer govori pasijon.

S palmovimi vejami v rokah spremljamo Kristusa in ga priznavamo kot Kralja sveta. Kot njegovi učenci smo povabljeni, da slavimo Boga in da se mu zahvaljujemo za vse dobro in lepo, kar smo spoznali z Jezusom in preko Njega. Hkrati čutimo, da nas spremlja na različnih poteh našega življenja – ko smo veseli in srečni in ko dvomimo in obupujemo. Spremlja nas celo tja, kamor z nami nihče več ne more – ko nas ujame smrt. Zeleneče veje naj izrazijo naše upanje, da tudi nam daje Božja ljubezen moč v trpljenju in da je močnejša kot vsaka smrt. V zelenju vej in slavospevu lahko Jezusa danes opevamo kot tistega, ki ni ostal mrtev, in kot tistega, ki tudi nas ne pusti mrtvih.